

**Uchwała Nr XVI/89/2019
Rady Gminy Nowa Karczma
z dnia 27 grudnia 2019 r.**

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852) Rada Gminy Nowa Karczma uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 r.

RADA GMINY
83-404 NOWA KARCZMA
ul. Kościerska 9 A
woj. pomorskie

**Przewodniczący
Rady Gminy**

Marek Wołoszyk

UZASADNIENIE

Program, w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych oraz przemocy.

Zadania oraz sposoby i metody ich realizacji ujęte w Programie, są dostosowane do lokalnych potrzeb oraz możliwości ich realizacji w oparciu o istniejące zasoby osobowe, instytucjonalne i organizacyjne.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowa Karczma został opracowany z uwzględnieniem wymogów ustawowych oraz uwzględnia kierunki działań wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

W świetle powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020.

I. WSTĘP

Uzależnienia są jednym z najważniejszych problemów społecznych. Mają wiele aspektów i wpływają na sferę zdrowotną, psychiczną, duchową i rodzinną osoby uzależnionej. Problemy wynikające z uzależnień mają wpływ na wiele dziedzin życia społecznego. Przyczyniają się do negatywnych zjawisk jak rozpad rodziny, przemoc domowa, wypadki komunikacyjne i inne czyny karalne.

Pomoc osobom uzależnionym nie może więc ograniczać się do bezpośredniego działania z osobą uzależnioną, ale ma zmniejszać negatywne skutki uzależnień dla całego społeczeństwa, stąd też szczególnie wyeksponowana w Programie została działalność edukacyjna, której celem ma być uświadomienie młodym mieszkańcom gminy, jak szkodliwe są używki oraz wykształcenie w nich właściwych postaw społecznych.

Niniejszy dokument zawiera plan działań w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów wynikających z nadmiernego spożycia alkoholu i używania narkotyków. Określa lokalną strategię działań w zakresie profilaktyki uzależnień i minimalizacji szkód, jakie wynikają z nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych.

Program jest zgodny z założeniami:

1. Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492).
2. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Karczma na lata 2014 – 2020.
3. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277).
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852).

II DIAGNOZA

Według danych referatu ewidencji ludności, Gmina Nowa Karczma na dzień 30 listopada 2019 r. liczyła 7.093 mieszkańców, w tym 5.429 to osoby powyżej 18 roku życia. Na podstawie szacunkowych danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych populację osób, u których można zdiagnozować problem wynikający z nadmiernego spożycia alkoholu przedstawia poniższa tabela.

Populacja osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce (38,6 mln)	W Gminie Nowa Karczma (7.093)
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 140
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 280
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 280
Osoby pijące szkodliwie	5 – 7 % populacji	2 – 2,5 mln	ok. 350-500
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych i 2/3 dzieci z tych rodzin	ok. 2 mln osób dorosłych i dzieci	ok. 370

Na terenie Gminy Nowa Karczma znajduje się 16 punktów sprzedaży alkoholu przeznaczonego do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 5 punktów do spożycia w miejscu sprzedaży. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% w naszej Gminie na dzień 10 grudnia 2019 r. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosiła 13, zaś przeznaczanych do spożycia w miejscu sprzedaży 1. W mijającym roku wydano 10 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Najczęściej dotyczyły one sprzedaży alkoholu (głównie piwa) podczas Targów Rolnych w Lubaniu jak również podczas imprez organizowanych przez GOKSiR w Nowej Karczmie. Jeden punkt sprzedaży alkoholu w naszej Gminie przypada na 338 mieszkańców, w Polsce zaś na 275 mieszkańców. Obecnie w Polsce pije się ponad 11 litrów czystego alkoholu na osobę.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 r. przeprowadziła rozmowy z 7 osobami nadużywającymi alkoholu, 9 osób nie zgłosiło się

na wezwania Komisji. Przeprowadzono także rozmowy z 8 osobami współuzależnionymi. W 2019 r. złożono do Sądu 5 wniosków o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego. Problem nadużywania alkoholu w niektórych przypadkach wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie. Spośród 12 rodzin w których w 2019 r. założono Niebieskie Karty, w 9 przypadkach istnieje u sprawcy przemocy problem alkoholowy. Rok 2019 był bardzo owocny w podejmowaniu przez osoby uzależnione decyzji o dobrowolnym leczeniu. Taką decyzję podjęło 7 osób. Do tej pory jednak całkowitą abstynencję zachowują z nich 3 osoby.

Osoby uzależnione i członkowie ich rodzin mogą szukać pomocy w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest motywacja osób uzależnionych do podjęcia leczenia i wskazanie sposobów na przezwycięzenie problemu uzależnienia.

Ze względu na charakter problemów alkoholowych niezwykle istotna jest działalność profilaktyczna skierowana do dzieci i młodzieży. Wśród młodzieży występuje coraz więcej zachowań ryzykownych związanych ze spożywaniem napojów alkoholowych i środków odurzających. Aby zapobiec tym wzrastającym zachowaniom, każda placówka oświatowa z terenu Gminy realizuje własny program profilaktyczny, wspomagany środkami pochodzącymi ze środków przeznaczonych na realizację niniejszego Programu.

III. CELE STRATEGICZNE PROGRAMU

Zasadniczym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy poprzez minimalizowanie szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych przez:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- ograniczenie szkód zdrowotnych oraz zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, wynikających z nadużywania alkoholu i innych używek,
- ograniczenie dostępności do alkoholu poprzez kreowanie lokalnej polityki w tym zakresie,
- ograniczenie zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez młodzież,
- wspieranie tworzenia alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży,

- edukacja publiczna o konsekwencjach nadużywania substancji uzależniających, promocja zdrowego stylu życia,
- wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, zajmujących się problematyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w środowisku rodzinnym,
- zwiększenie dostępności świadczeń i programów dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz współuzależnionych w zakresie leczenia i rehabilitacji,
- wspieranie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach alkoholowych we współpracy z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Ze względu na specyfikę i szeroki zasięg problemu uzależnień od alkoholu i narkotyków adresatami są wszyscy mieszkańcy Gminy Nowa Karczma, a w szczególności następujące grupy osób:

- osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące ryzykownie i szkodliwie jak i odurzające się środkami psychoaktywnymi,
- dzieci i młodzież szkolna w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i narkomanią,
- rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem uzależnień.

V. ZASOBY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

W realizacji Programu uczestniczą:

- Gminna Komisja Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Punkt Konsultacyjno - Informacyjny Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w Kościerzynie.
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Kościerzynie,

- Posterunek Policji w Liniewie,
- placówki oświatowe zobowiązane do tworzenia i realizacji szkolnych programów profilaktycznych,
- grupy wsparcia, kluby abstyntenckie, organizacje pozarządowe i inne jednostki prowadzące działalność w tym zakresie.

VI. ZADANIA PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych poprzez:

- 1) wnioskowanie o leczenie na podstawie zgromadzonej dokumentacji, wywiadów środowiskowych, danych OPS, Policji oraz podań rodziny,
- 2) przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych, publicznych ośrodków zamkniętych osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- 3) przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, wspólnoty AA,
- 4) finansowanie konsultacji lekarskich, psychologa i psychiatry, opinii dla potrzeb sądowych osób objętych postępowaniem GKRPA,
- 5) składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym,
- 6) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dla osób uzależnionych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą poprzez:

- 1) motywowanie osób uzależnionych do rozpoczęcia procesu leczenia i wyjścia

- z uzależnienia oraz kierowanie tych osób do odpowiednich instytucji,
- 2) finansowanie zajęć i programów opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży.
(w ich ramach możliwe jest prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych),
 - 3) pomoc psychologiczną, prawną i terapeutyczną dla rodzin z problemem uzależnień oraz przemocą w rodzinie,
 - 4) wsparcie finansowe prowadzenia poradnictwa i konsultacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
 - 5) doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury "Niebieskie Karty",
 - 6) prowadzenie edukacji społecznej przez różnego rodzaju ulotki, broszury, plakaty,
 - 7) kontynuowanie działalności świetlic z programem profilaktycznym,
 - 8) współpracę z Punktem Konsultacyjno - Informacyjnym Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w Kościerzynie,
 - 9) finansowanie szkoleń dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki uzależnień skierowanej do dzieci i młodzieży przez:

- 1) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych,
- 2) wspieranie działań profilaktycznych, polegających na organizowaniu zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w ramach spędzenia wolnego czasu,
- 3) wyposażenie świetlic wiejskich w sprzęt i materiały służące do prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą z terenu Gminy,

- 4) organizacja we współpracy ze szkołami i świetlicami wiejskimi przedsięwzięć, mających na celu promocję zdrowego, wolnego od używek stylu życia oraz asertywnych zachowań i właściwych postaw społecznych,
- 5) propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży,
- 6) stworzenie możliwości dzieciom i młodzieży spędzania czasu wolnego m.in. poprzez udział w zajęciach klubów środowiskowych i w zajęciach pozalekcyjnych,
- 7) dożywianie dzieci uczestniczących w jakichkolwiek formach profilaktyki,
- 8) organizacja przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym skierowanych do dzieci i młodzieży mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego w okresie wakacji,
- 9) działalność edukacyjna w zakresie profilaktyki uzależnień skierowana do rodziców.

4. Czuwanie nad przestrzeganiem zasad wydawania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży oraz ich kontrola przez:

- 1) kontrolę obiektów handlu w zakresie przestrzegania warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ewentualnie cofanie zezwoleń w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości,
- 2) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- 3) czuwanie nad prawidłową lokalizacją punktów sprzedaży alkoholu oraz opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych przez:

- 1) stałą współpracę z policją, szkołami, prasą, jednostkami pomocy społecznej i służbą zdrowia w zakresie działań dot. rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii,

- 2) współpracę z organizacjami pozarządowymi i dotowanie zadań wynikających z zapisów Programu realizowanych przez te organizacje.

VII. WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W NOWEJ KARCZMIE

1. Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 oraz na wynagrodzenie Komisji pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
2. Za podstawę do naliczania wynagrodzenia dla członków Komisji - według określonych poniżej stawek - przyjmuje się minimalne wynagrodzenie za pracę w 2020 roku w wysokości 2.600 zł, ustalone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1778).
3. Wynagrodzenie Komisji ustala się w sposób następujący:
 - 1) za przeprowadzenie oględzin punktu sprzedaży napojów alkoholowych i wydanie opinii o zgodności lub niezgodności lokalizacji punktu sprzedaży z obowiązującymi gminnymi aktami prawa - 5% minimalnego wynagrodzenia za wszystkie opinie wydane w danym dniu. Podstawą do naliczenia wynagrodzenia będzie lista obecności.
 - 2) za przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - 6% minimalnego wynagrodzenia dla każdego członka Komisji biorącego udział w kontroli w danym dniu. Kontrolę przeprowadzają minimum trzyosobowe zespoły Komisji. Podstawą do naliczenia wynagrodzenia będą protokoły z przeprowadzonej kontroli.
 - 3) za podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby

uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego oraz za motywowanie osób do poddania się badaniom lub leczeniu w przedmiocie uzależnienia:

- a) 7% minimalnego wynagrodzenia za wszystkie rozmowy motywujące do poddania się badaniom lub leczeniu w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w danym dniu, dla każdego członka Komisji biorącego udział w rozmowach,
- b) za występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i strony - 2% minimalnego wynagrodzenia za udział w posiedzeniach w danym dniu oraz zwrot kosztów podróży,
- c) za udział członków Komisji w szkoleniach, przysługuje zwrot kosztów podróży

4. Za pozostałe spotkania Komisji, na których wykonywane będą inne czynności nie wymienione w pkt 3 - wynagrodzenie przysługuje w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia.

5. W przypadku nagromadzenia się kilku zadań do realizacji w danym dniu, wynagrodzenie członkom Komisji przysługuje tylko za jedno zrealizowane najwyżej płatne zadanie.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. W myśl art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja zadań zawartych w Programie należy do zadań własnych gminy.
2. Wójt składa Radzie Gminy sprawozdanie z wykonania Programu, w terminie do 31 marca 2021 roku.
3. Środki finansowe na realizację zadań zawartych w Programie pochodzą z budżetu Gminy, wyłącznie z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne działające na rzecz zwalczania i zapobiegania alkoholizmowi, przeciwdziałania przemocy i narkomanii w gminie, mogą występować o środki finansowe na realizację zadań określonych w niniejszym Programie.